

Egeninitiert forskning og kompetanseutvikling i instituttsektoren

Hva vet vi?

Ole Wiig

NIFU STEP Studier av innovasjon, forskning og utdanning

Innlegg Forskerforbundet 20.03.2007

Disposisjon

- Bakgrunn
- Kunnskapsstatus mht. egeninitiert forskning og kompetanseutvikling
- Hva må gjøres?
 - Prosjektidé

Bakgrunn

- Forskningsmeldingen mv.
- Forslag til nytt basisfinansieringssystem
 - Virkningen av ulike finansieringsformer (særlig basisfinansieringens) for den enkelte forskers faglige utvikling?
- Instituttene sine rolle i det norske forsknings- og innovasjonssystemet
 - Regjeringens plan for helhetlig innovasjonspolitik
 - Fungerer dagens struktur tilfredsstillende sett fra forskernes side?
 - Hva bør instituttene drive med?

Kunnskapsstatus

– Faste databaser og registre

- FoU-statistikken (utgifter, årsverk, forskningsart)
- Personalregister (kjønn, alder, utdanning)
- Doktorgradsregister (kjønn, alder, kreeringssted)
- Publiseringsstatistikk

→ Strukturelle forhold

- institusjonelt nivå (utgifter, årsverk, resultater)
- individnivå (alder, kjønn, utdanning, dr. grad)

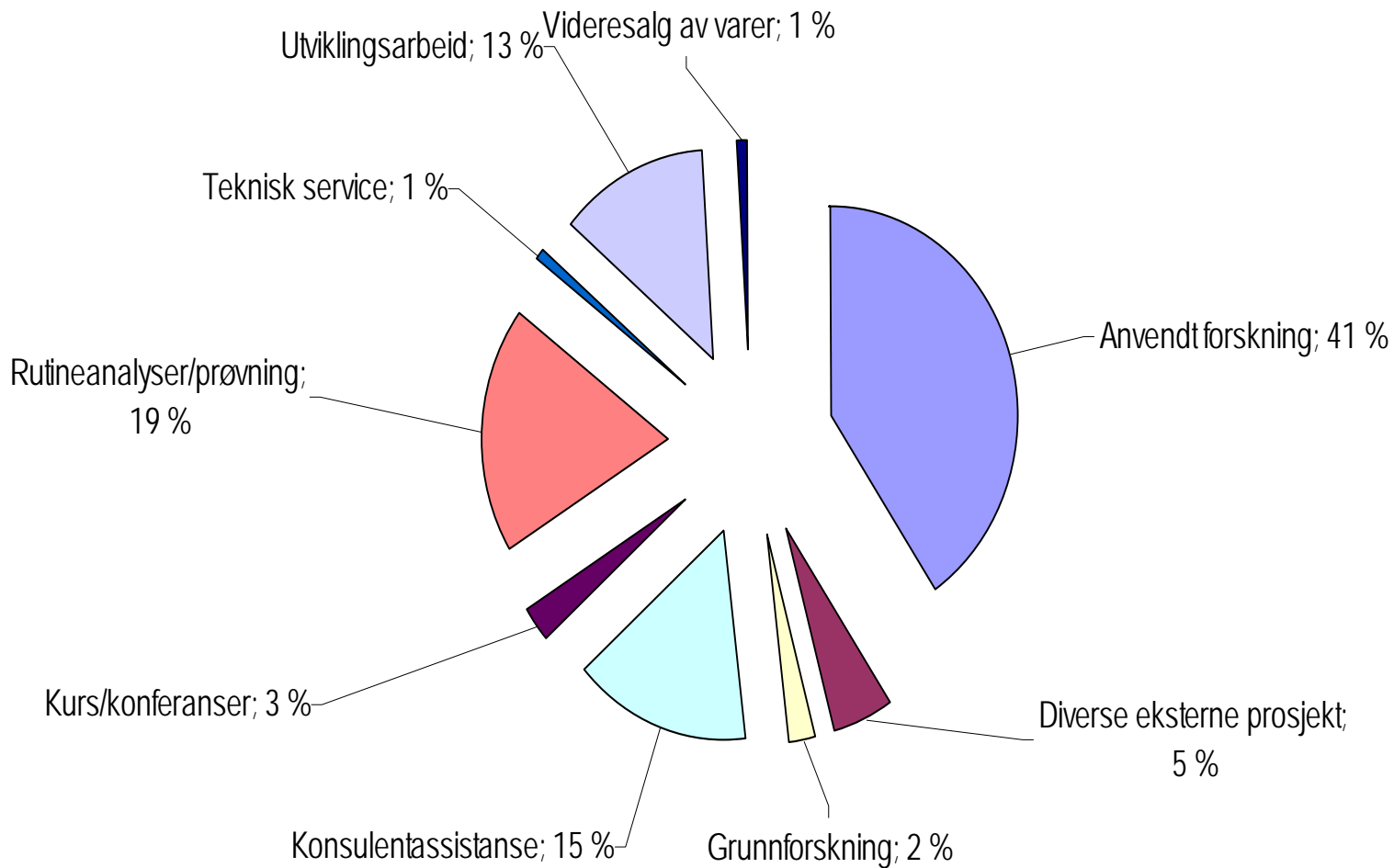
Kunnskapsstatus

- Nøkkeltall for forskningsinstituttene
 - Disponering av grunnbevilgningen
 - Instituttinitiert forskning, inkl. kvalitetssikring, publisering og formidling, dvs. forskning innenfor instituttets kjerneaktiviteter, igangsatt uten eksterne oppdragsgivere (66 % i 2005)
 - Nettverksbygging, kompetanseutvikling mv., dvs. tiltak for å styrke samarbeidet med andre, oppbygging av instituttets kompetanse, veiledning og doktorgradsutdanning (31 % i 2005)
 - Personale og årsverk (antall med dr.grad, mobilitet, bistillinger)

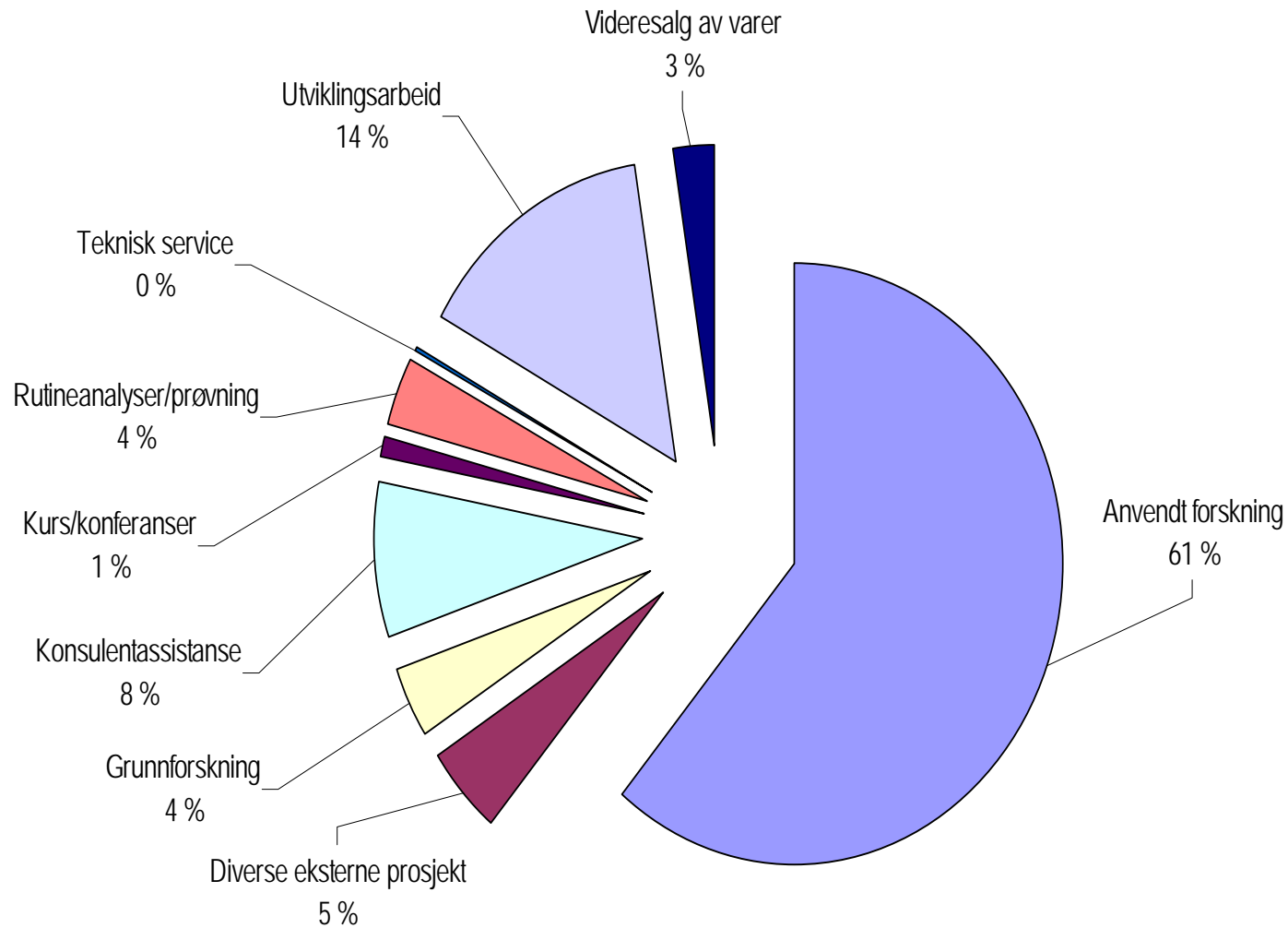
Kunnskapsstatus

- Andre undersøkelser og analyser
 - Kaloudis, Aris og Per M. Koch: De næringsrettede instituttenes rolle i det fremtidige innovasjonssystemet, NIFU STEP Rapport 4/2004
 - kategorisering av SINTEFs portefølje (antall prosjekter, prosjektinntekter) på aktiviteter

Antall prosjekter (>10.000 NOK 1999-2005) i SINTEFs moderorg. etter type virksomhet (Kilde: Kaloudis og Koch, NIFU STEP 2004)

Prosjektinntekter (>10.000 NOK 1999-2005) ved SINTEFs moderorg. etter type virksomhet (Kilde: Kaloudis og Koch, NIFU STEP 2004)

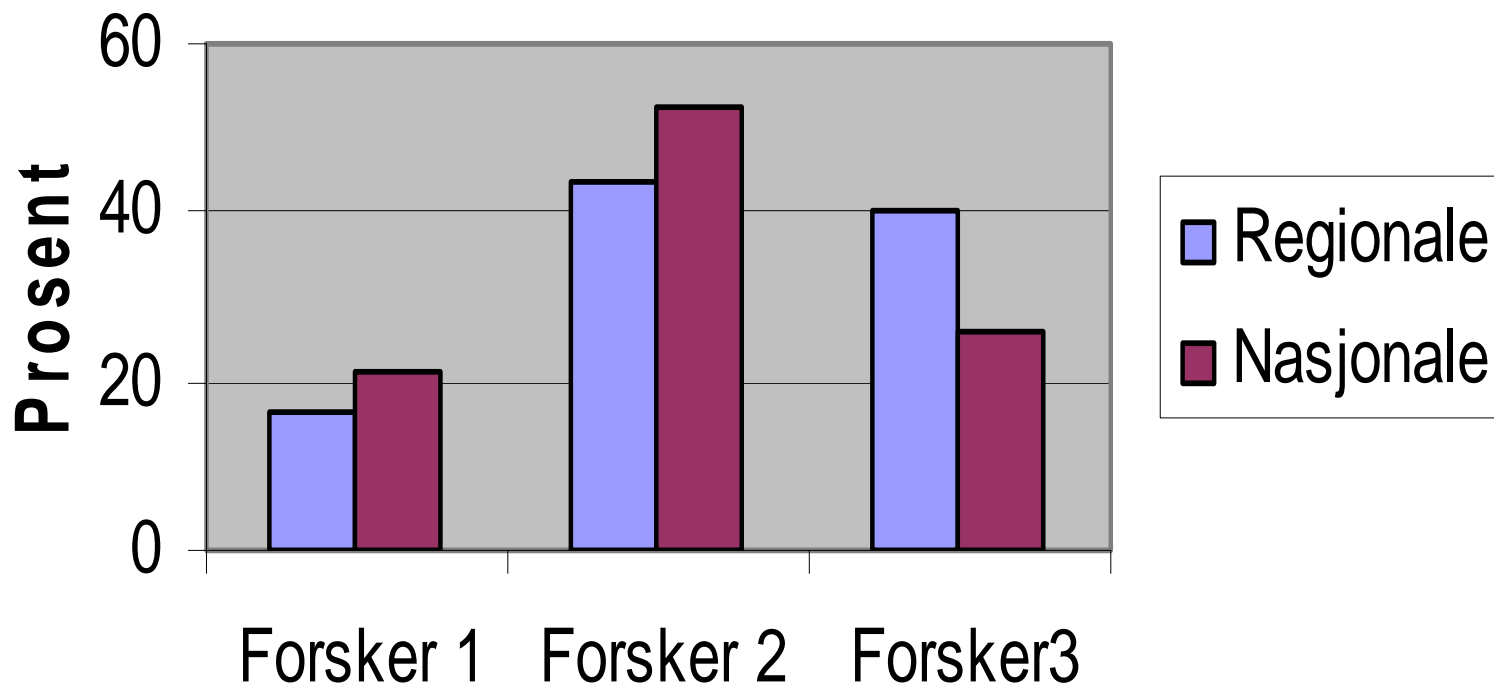

Kunnskapsstatus

- Stillingskategorier
 - Brofoss og Sivertsen (2004): De samfunnsvitenskapelige instituttene, NIFU skriftserie 3/2004
 - tilnærming: omklassifisering til forsker I, II, III
 - ”sant virvar av stillingskategorier”
 - ingen felles prosedyrer for ansettelse eller opprykk

Andel forskere i ulike stillingskategorier blant de samfunnsvitenskapelige instituttene i instituttsektoren (Kilde Brofoss og Sivertsen NIFU STEP 2004)

Stillingsnivå

Bedømmelsesprosedyrer i de samfunnsvitenskapelige instituttene
i instituttsektoren (Kilde Brofoss og Sivertsen NIFU STEP 2004)

	F III		F II		F I	
	Intern	Ekstern	Intern	Ekstern	Intern	Ekstern
Regional	6	5	5	6	5	6
Nasjonal	10	9	1	18	1	18

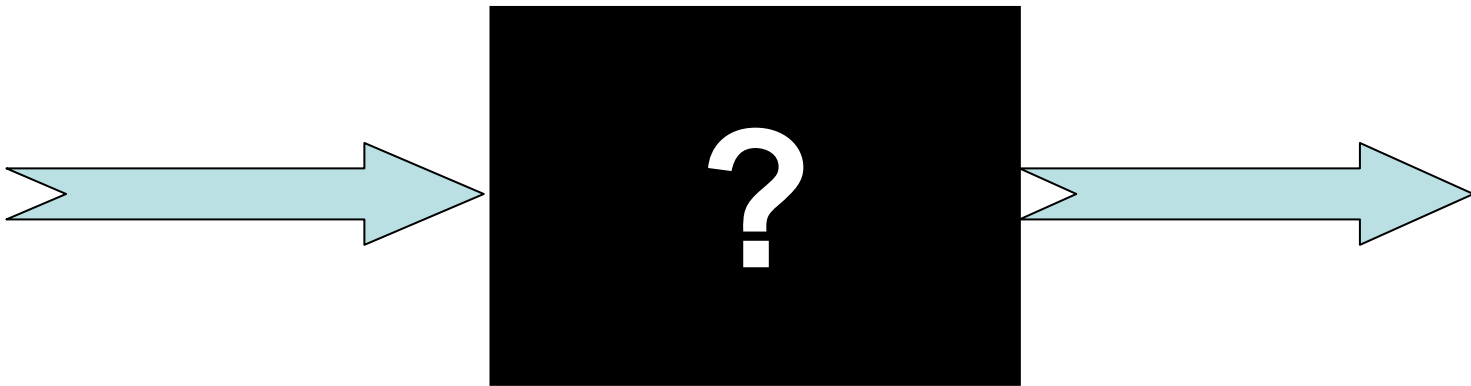
Kunnskapsstatus

- Andre studier
 - institusjonelt orienterte studier; evalueringer, case-studier, intervjuundersøkelser etc.
 - instituttpolitiske studier

Kunnskapsstatus

- Konklusjon
 - Vi vet ganske mye instituttsektoren, men først og fremst om det institusjonelle nivået og innsatsfaktorene
 - ”Vi har ellers lite systematisert kunnskap både om innholdet i instituttenes aktiviteter og om utfallet av dem...” (Kaloudis og Koch 2004)
 - Kunnskapen er fragmentarisk (enkeltinstitutter eller grupper av institutter, ett tidspunkt)

Kunnskapsstatus

Kunnskapsstatus

- Vi vet lite om selve ”produksjonsprosessen”
 - Hvordan foregår kunnskapsproduksjonen?
 - Under hvilke rammebetingelser foregår kunnskapsproduksjonen?
 - Hvordan påvirkes den kunnskapsproduksjonen av strukturelle problemer i sektoren?
 - Hvordan kan myndighetene, særlig Forskningsrådet, påvirke rammebetingelsene med best mulig virkning for kunnskapsproduksjonen?

Hva må gjøres?

- En tredjedel av FoU-systemet!
- UH-sektorens indre liv vet vi ganske mye om takket være individundersøkelser
 - Universiteter og vitenskapelige høyskoler senest i 2001
 - Statlige høyskoler i 2006
- Tiden er overmoden for en individundersøkelse av instituttsektoren!

Hva må gjøres?

- Innholdet i en individundersøkelse
 - Tidsbruk til og vilkår for
 - forskning
 - egeninitiert forskning
 - andre aktiviteter
 - Kompetanse
 - Organisering
 - Samarbeid
 - Produktivitet